

УДК 159.9

Петрика Т. – ст. гр. БП-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Науковий керівник: к. психол. н., доцент Періг І.М.

На сучасному етапі розвитку, в силу соціально-економічних змін на ринку праці, суспільство потребує таких фахівців, які мають володіти не лише необхідними професійно важливими якостями, але й таким особистісним потенціалом, який дозволив би успішно працювати і конкурувати в умовах ринкових відносин, а також передбачав би постійний саморозвиток та самовдосконалення суб'єкта праці. Ці умови визначають нові орієнтири в системі вищої технічної освіти та диктують нові вимоги до формування професійних та особистісних характеристик майбутніх спеціалістів в галузі науки та техніки. Розвиток особистості, особливо у студентському віці, відіграє важливу роль у подальшій професійній діяльності, адже студентство як особлива соціально-психологічна категорія, характеризується інтенсивним психічним розвитком, що, у свою чергу, тісно пов'язаний з формуванням професійних якостей (В.П.Зінченко, Є.О.Клімов, В.О.Моляко, К.П.Платонов та ін.). Тому, навчання інженера не може обмежуватися тільки технічною підготовкою, оскільки загальна ефективність їхньої діяльності значною мірою залежить від психологічної культури та психологічної компетентності (М.К.Тутушкіна). Це стає важливим, бо здатність фахівця до оригінальних рішень значно підвищує його конкурентоспроможність і перспективи особистісного і професійного самоствердження. На значущості особистісної складової в комплексі професійних характеристик спеціаліста наголошують у своїх працях С.Д.Максименко, Н.В.Наумчик, О.Д.Научитель, В.Г.Панок, І.М.Періг, В.В.Рибалка, Т.М.Титаренко, Н.В.Чепелєва та ін.

У зв'язку з цим перед вищою школою гостро постає проблема у створенні та реалізації інноваційного підходу до студента – як одного з принципів організації навчально-виховної роботи. Такий підхід має сприяти більш цілеспрямованому, гармонійному розвитку особистості студента як майбутнього громадянина і творчого, професійно діючого працівника. Досить дієвими у цьому випадку є особистісно-орієнтований підхід та інтерактивне навчання студентів.

Головною метою в особистісно-орієнтованому підході визначають розвиток особистості в її автономності, самостійності, відповідальності, сталості духовного світу, де провідними мотивами освіти виступають цінності саморозвитку і самореалізації усіх суб'єктів навчання у формуванні компетентності особистості, що досягається включенням в навчально-виховний процес її суб'єктного досвіду, формуванням знань, умінь та навичок; теоретичні пошуки визначення сутності.

За інтерактивного навчання освітній процес організовується таким чином, що практично всі студенти виявляються залученими в процесі пізнання, при цьому кожен робить свій індивідуальний внесок у загальну справу. В інтерактивному підході увага приділяється не заучуванню матеріалу, а розвитку у студентів умінь та навичок спілкування, роздумів, вміння формувати і висловлювати власні судження. Отже, питання особистісного розвитку виступають ключовими і необхідними для впровадження в теорію та практику удосконалення роботи будь-якого сучасного закладу професійної освіти.